

ТВОРЧІ ЗДОБУТКИ ВОЛОДИМИРА РОЖКА

УДК 37.07:005 (477) (092)

АНТОНЮК О. В.

САМОВІДДАНА ПРАЦЯ НА ТЕРЕНАХ ОБРАНОЇ ПРОФЕСІЇ

Охарактеризовано багатогранну діяльність В. І. Рожка, ректора НМАУ імені П. І. Чайковського, доктора мистецтвознавства, професора, народного артиста України, члена-кореспондента Національної академії мистецтв України, його внесок у розбудову національного культурно-мистецького життя в Україні (як ініціатора й організатора Міжнародного конкурсу диригентів імені С. Турчака, Міжнародної Пасхальної асамблеї «Господи, Господи, силою Твоєю»), в удосконалення і збагачення мистецької освіти, розвиток міжнародних зв'язків Академії, поглиблення співпраці з музичними навчальними закладами зарубіжних країн. Особливої уваги Володимир Рожок надає науково-дослідній діяльності. За його безпосередньої участі в Академії систематично відбуваються міжнародні і всеукраїнські науково-практичні конференції, круглі столи, наукові читання з актуальних питань розвитку європейської і української музикознавчої думки. Важливим напрямом діяльності ректора є творча робота, він сприяє проведенню заходів, спрямованих на піднесення авторитету Академії як провідного центру професійного музичного виконавства, на показ широкій громадськості в Україні та за її межами найкращих здобутків творчих колективів і окремих виконавців. В. Рожок постійно ініціює проведення в Академії багатьох мистецьких заходів, які вже набули міжнародного визнання. Студенти і творчі колективи Академії широко представляють класичне і сучасне музичне мистецтво в Україні та за її межами, досягаючи високих успіхів у міжнародних та всеукраїнських конкурсах, виборюючи щороку більше 50 дипломів і лауреатських звань.

Ключові слова: культурно-мистецька діяльність В. І. Рожка, мистецькі акції НМАУ імені П. І. Чайковського, Міжнародний конкурс диригентів імені С. Турчака, Міжнародна Пасхальна асамблея.

Володимир Іванович Рожок – диригент, педагог, музично-громадський діяч, доктор мистецтвознавства, професор, член-кореспондент Академії мистецтв України, народний артист України – протягом більш як десяти років очолює Національну музичну академію України імені П. І. Чайковського. Завдячуючи його активній і цілеспрямованій діяльності в Академії сформовано дієздатний професорсько-викладацький колектив, який забезпечує підготовку музикантів високого рівня, формування музично-педагогічної еліти українського суспільства як національного суб'єкта світової культури, надає можливості для втілення найсміливіших творчих планів.

Нещодавно, 2013 року, колектив відзначив 100-річний ювілей Академії. Цей найавторитетніший мистецький навчальний заклад України виявляє життєздатність на всіх етапах свого історичного розвитку завдяки зусиллям культурної громадськості та мистецької еліти, починаючи від її засновників – талановитого організатора і педагога, директора Київського музичного училища В. Пухальського, відомого диригента А. Виноградського, київського мецената М. Терещенка, відомих російських композиторів П. Чайковського, С. Танєєва, С. Рахманінова, а також сучасних українських культурно-мистецьких діячів.

В Академії обґрунтовано теоретико-методологічні принципи української педагогіки з передання молодому поколінню високих традицій класичного мистецтва, вона стала лабораторією сучасних інноваційних навчально-виховних проєктів.

Кадрова політика Володимира Рожка дала можливість залучити до навчально-виховного процесу 6 академіків і 9 членів-кореспондентів Академії мистецтв України, 62 народних артистів України, 98 професорів і 121 доцента, 33 доктора і 113 кандидатів наук, 56 заслужених артистів і 41 заслуженого діяча мистецтв України. До викладацької діяльності ректор постійно запрошує видатних виконавців, солістів провідних колективів і творчих установ, фахівців у галузі музикознавства й мистецької освіти. Ректор Академії поповнює колектив викладачів її колишніми вихованцями – талановитими випускниками асистентури-стажування, аспірантури й докторантури. Завдяки цьому йому вдається забезпечувати високий імідж Академії як в Україні, так і на європейському континенті. Так, 2016 року у світовому рейтингу QS World University Rankings by Subject Академія вперше за історію своєї діяльності увійшла до Топ-100 найкращих вищих навчальних закладів із вивчення «виконавських видів мистецтва». Крім того, рішенням Державної акредитаційної комісії України (від 01.03.2016 р., протокол № 120) та Наказом Міністерства освіти та науки України (№ 434 від 14.03.2016 р.) Академію акредитовано за усіма спеціальностями й освітніми ступенями, вона є провідним вищим навчальним закладом України, заснованим на державній формі власності, унікальним надбанням національної культури, діяльність якого здобула загальнодержавне і міжнародне визнання.

Володимир Рожок народився 1946 року в мальовничому селі Хороше Озеро Ніжинського району на Чернігівщині у багатодітній сім'ї учасника Великої Вітчизняної війни, інваліда першої групи. Його батько, Іван Іванович, двадцятирічним юнаком у грудні 1941 року брав участь у жорстокій битві під Москвою, був тяжко поранений (осліп) і прожив лише сорок шість років. Мати, Ганна Кузьмівна, колгоспниця, мала чудовий голос, була учасницею, солісткою відомого в окрузі церковного хору. Перші уроки музики майбутній ректор Академії отримав у сім'ї: батько добре грав на баяні, мати співала, а сам він брав активну участь у сільській і шкільній самодіяльності. 1961 року вступив до Ніжинського культурно-освітнього училища. Вроджений талант, відповідальне ставлення юнака до навчання забезпечили йому авторитет серед студентів-однолітків і педагогів, на ранньому етапі оволодіння фахом сформували риси лідерства, які повною мірою виявились у подальшій його діяльності.

Вищу мистецьку освіту диригента-хормейстера В. Рожок здобув у Харківському державному інституті культури (1969) і Харківському державному інституті мистецтв імені І. П. Котляревського (1974). Ще студентом він захоплювався історією і теорією виконавства, музикознавчими дослідженнями, зокрема диригентської творчості.

Працюючи в Києві на відповідальних посадах, В. Рожок продовжував навчатися, здобувши ще одну освіту в Москві. Восени 1976 р. він вступив до аспірантури Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії імені М. Т. Рильського АН України у відділ театрознавства. Захистив кандидатську дисертацію з мало дослідженої на той час теми – «Образ народу в українській радянській героїко-революційній опері»¹. Працював науковим співробітником у цьому ж Інституті – досліджував особливості історико-

¹ Рожок В. И. Образ народа в украинской советской героико-революционной опере (к проблеме музыкально-сценического воплощения): дис. ... канд. искусствоведения: спец.: 17.00.02 Музыкальное искусство / Рожок Владимир Иванович; Ин-т искусствоведения, фольклора и этнографии им. М. Ф. Рильского. – К, 1984. – 182 с.

культурного процесу в Україні. Тут він формувався як дослідник національної музично-театральної культури, зокрема оперної творчості українських композиторів. У цей час публікувалися його статті з хорової, диригентської і сценічно-виконавської проблематики у таких виданнях, як «Музыкальная жизнь», «Музыка», «Народна творчість та етнографія». Об'єктивний погляд на історико-культурний процес, ерудиція у сфері хорової, диригентської і сценічної проблематики, зважений аналітичний погляд на оперну творчість композиторів стали визначальними для В. Рожка як науковця.

Навесні 1981 року В. Рожка було призначено заступником директора з творчих питань у Державному академічному театрі опери і балету України імені Т. Г. Шевченка. Тут він долучився до процесу створення оперної вистави, спілкувався із солістами, музикантами оркестру, диригентами, режисерами, театральними художниками, працівниками виробничих цехів. Він планував вистави, репетиції, концерти, працював над випуском вистав, підготовкою прем'єр, гастролей, над постійним збагаченням репертуару. З приходом В. Рожка в театрі значно поживавилось творче життя, зокрема з молодими митцями. З його ініціативи оперний колектив підготував дві позапланові молодіжні прем'єри: класичну перлину італійської опери XVIII ст. «Таємний шлюб» Доменіко Чимарози й сучасну комічну оперу Отара Тактакішвілі «Перша любов». Завдяки такій активній роботі В. Рожка з молоддю, митці Київської опери стали можливими Всесоюзного огляду творчої молоді серед музично-театральних колективів.

В. Рожка у його починаннях підтримував головний диригент театру Стефан Турчак, між якими відразу склалися теплі й дружні стосунки. Підтримка Маєстро, дружба з ним сприяли цілеспрямованій організаційно-творчій діяльності. З ініціативи С. Турчака і В. Рожка з театром почав співпрацювати Євген Станкович. Успішна прем'єра його балету «Ольга» відбулася 19 березня 1982 року. На замовлення театру Є. Станкович написав героїчний балет «Прометей», уперше показаний у Палаці культури «Україна» на початку 1986 року.

Наприкінці 1980-х років В. Рожок працював у директивних органах України, сприяючи розвитку музичної і театральної культури. Так, 1991 року його було призначено начальником Управління мистецтв – заступником начальника Главку міністерства культури України, на цій посаді він вирішував гострі на той час проблеми становлення музично-театрального мистецтва щойно створеної незалежної Української держави, брав активну участь у суспільному житті, сприяючи утвердженню національної художньої культури в Європі і світі.

Перебуваючи на творчій та адміністративній роботі, Володимир Іванович водночас досліджував питання музичного виконавства і диригентської творчості. Він публікував статті у наукових журналах, виступав на міжнародних симпозіумах, конгресах і конференціях, працював над монографією «Стефан Турчак», вихід друкком якої став справжньою подією в музичному житті України і важливим кроком в увічненні пам'яті геніального диригента. Цю книгу написала людина, яка в найтонших нюансах знає те, про що пише. Тривала й наполеглива дослідницька робота В. Рожка увінчалась успіхом: у січні 1997 року він захистив докторську дисертацію з актуальних проблем української диригентського мистецтва і С. Турчака¹.

Слід віддати належне В. Рожку в увічненні пам'яті видатного диригента. Він став ініціатором і організатором у грудні 1994 року Першого національного конкурсу

¹ Рожок В. І. Творчість Стефана Турчака в контексті музично-театральної культури України 60-х – 80-х рр. XX століття : дис. ... доктора мистецтвознавства : спец. : 17.00.03 Музичне мистецтво / Рожок Володимир Іванович ; Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. – К., 1997. – 348 с.

диригентів імені Стефана Турчака. З його ініціативи було створено групу однодумців, зокрема його підтримав Є. Станкович, друг С. Турчака. Міністерство культури України, Спілка композиторів України затвердили склад оргкомітету цього конкурсу, умови його проведення, програму. Перший національний конкурс диригентів імені Стефана Турчака відбувся 15–24 грудня 1994 року в Києві. Основні конкурсні змагання проходили у Великому залі Київської державної консерваторії імені П. І. Чайковського, Колонному залі імені М. В. Лисенка. Програма конкурсних днів була насичена подіями, пов'язаними з творчістю С. Турчака. Символічним стало відкриття 15 грудня 1994 року меморіальної дошки на будинку, у якому жив диригент, по вулиці Терещенківській, 5. Незабутні враження справив концерт лауреатів конкурсу в Національній опері України.

Другий Національний конкурс диригентів імені Стефана Турчака відбувся у Києві в лютому 1998 року у Великому залі Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського, Колонному залі імені М. В. Лисенка Національної філармонії України, а завершальний концерт переможців – у Національній опері України.

Національні конкурси переконали, що Україна має потужний мистецький потенціал, високу виконавську культуру. Завдяки цим конкурсам ніби відбулася творча зміна поколінь симфонічних диригентів: визнаних майстрів української диригентської школи: М. Колессу, Н. Рахліна, В. Дранишнікова, В. Пірадова, В. Тольбу, С. Турчака, Я. Воцака, Ю. Карасика заступили молоді виконавці, творчій манері яких притаманні яскравий артистизм, емоційність і технічна довершеність.

Успішне проведення національних конкурсів давало підстави порушити клопотання перед Міжнародною конференцією міжнародних конкурсів про заснування міжнародного конкурсу. В. Рожку вдалося переконати керівництво Міністерства культури України, а згодом і Кабінет міністрів у необхідності започаткування в Україні Міжнародного конкурсу диригентів імені Стефана Турчака. Таку Постанову (№956 від 24 вересня 2005 року) було прийнято, її підписав прем'єр-міністр Юрій Єхануров. У Положенні про цей конкурс визначено його головну мету – виявити талановиту творчу молодь серед оперно-симфонічних диригентів, піднести професійну майстерність, розширити міжнародні культурні зв'язки, увічнити пам'ять видатного українського диригента Стефана Васильовича Турчака.

У 1994 році В. Рожка було запрошено працювати до Адміністрації Президента України, у якій він очолив відділ культури і творчих спілок, виявивши високий професіоналізм у розбудові української духовно-культурної сфери. Від серпня 1996 року він працював проректором Київської державної консерваторії імені П. І. Чайковського, сприяючи зміцненню авторитету цього унікального навчального закладу, одного із найавторитетніших в Україні і в Європі. У вересні 1995 року Указом Президента України Київській консерваторії було надано статус Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського.

У 1998 році Указом Президента України професору В. Рожку присвоєно почесне звання «заслужений діяч мистецтв України» за високий професіоналізм, особистий внесок у розвиток культури і мистецтв України, творчі здобутки.

Відповідальною і плідною була робота Володимира Івановича на посаді заступника Міністра культури і мистецтв України, а згодом – керівника Управління з гуманітарних питань Адміністрації Президента України (1997–2001). Сучасники відзначають, що у цей час він надав щирю підтримку і кваліфіковану допомогу багатьом обдарованим митцям. Крім адміністративної роботи, очолював оргкомітети престиж-

них конкурсів і фестивалів, зокрема широко відомого й авторитетного у світі Міжнародного конкурсу балету імені Сержа Лифаря. Завдяки йому набув нової якості і міжнародного статусу традиційний конкурс імені М. В. Лисенка.

Яскравою сторінкою в житті Володимира Івановича у цей час стала його творчість як диригента-хормейстера, художнього керівника відомого в Україні і за кордоном хору хлопчиків Київської середньої спеціалізованої музичної школи-інтернату імені М. В. Лисенка. Під його керівництвом хор виконував шедеври класичної і сучасної зарубіжної музики, беручи участь у престижних конкурсах і концертах у Колонному залі імені М. В. Лисенка Національної філармонії України, у Національній опері України імені Т. Г. Шевченка, а також у країнах Західної Європи (Австрії, Швейцарії, Угорщини, Франції, Іспанії), всюди здобуваючи високі нагороди й почесні дипломи, гідно презентуючи культуру незалежної України. Композитор К. Пендерецький і диригент В. Співаков, виступаючи у концертах спільно з хором хлопчиків, високо оцінювали виконавське мистецтво цього колективу і роботу його керівника.

Протягом 2001–2004 років В. Рожок працював на відповідальній дипломатичній роботі – радником Посольства України в Російській Федерації з питань культури, освіти і науки. Його наполегливість, авторитет і багатий досвід організаторської роботи були спрямовані на поглиблення українсько-російських відносин, на розвиток міжкультурних зв'язків і розширення співробітництва з українськими діаспорними громадами в Росії. За час дипломатичної роботи В. Рожок узяв участь у підготовці й прийнятті 26 міжнародних угод, підписаних між Україною і Російською Федерацією, які відіграли вагомий роль у подальшому зміцненні двостороннього співробітництва, за що й був удостоєний Президентом Росії ордена Дружби.

Визначною подією в житті В. Рожка став березень 2004 року, коли учасники конференції трудового колективу на альтернативній основі обрали його ректором Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Усе, що вдалося здійснити йому на цій посаді, здобутий авторитет серед викладачів і студентів дали можливість Володимирі Івановичу у травні 2011 року повторно отримати одностайну підтримку студентів і колег. Для нього це не новий колектив, його досягнення і проблеми він добре знав ще з того часу, коли працював тут на посаді проректора з творчих питань, усіляко сприяв його багатогранній діяльності, працюючи в різних адміністративних органах. Однак він прекрасно розумів: в умовах становлення незалежної Української держави необхідно, щоб система культурно-мистецької освіти відповідала потребам часу. Постало завдання деідеологізувати її, зорієнтувати на ринкові відносини, інтегруватися в європейській і світовий гуманітарний простір. Особливо це стосувалось Академії як провідного навчального закладу в системі вищої музичної освіти України. Ось тут і відіграв вирішальну роль багатий досвід В. Рожка – організатора, педагога, митця і вченого. Головним завданням Академії він обрав оптимальне поєднання у навчально-виховному процесі традиційних методик і новітніх технологій науково-педагогічної і творчої роботи, органічний зв'язок із національною історією, культурою, мистецтвом, їх традиціями. В Академії здійснюється підготовка фахівців за напрямками «Мистецтво» і «Культурологія» зі спеціальностей «Музичне мистецтво», «Театральне мистецтво» і «Культурологія» за освітньо-кваліфікаційними рівнями «бакалавр», «магістр».

Однією із характерних рис Володимира Рожка є вміння успішно здійснювати керівництво кафедрою, підготовку високопрофесійних музикантів-виконавців і науково-педагогічних кадрів. Протягом 2004–2015 років він очолював такий важливий

структурний підрозділ Академії, як кафедра оперної підготовки і музичної режисури, як провідний осередок виховання виконавців для музичного театру на основі традицій київської вокальної школи, закладених творчістю видатних співаків – Марії Алексєєвої-Юневич, Камілло Еверарді. Спеціальність «театральне мистецтво» (спеціалізація «музична режисура») атестована за всіма освітньо-кваліфікаційними рівнями («бакалавр», «спеціаліст», «магістр»). На кафедрі відкрито магістратуру й асистентуру-стажування. Рішення про створення в Академії магістратури за цією спеціалізацією В. Рожок прийняв з урахуванням назрілої потреби у професійних режисерах сучасного музичного театру, зважаючи на багату палітру жанрів у ньому: опера, оперета, мюзикл, шоу тощо. Музичний театр становить потенційно потужну складову національної культури.

Важливо, що В. Рожок забезпечив підготовку режисера-постановника на практичній основі – навчальний процес здійснюється на базі Оперної студії. Цей професійний міні-театр в Академії має повне матеріальне забезпечення: оркестр, хор, цехи – костюмерний, декораційний, бутафорний, столярний. Такі умови навчання надають студентам унікальні можливості щоденно перебувати у творчій атмосфері професійного театру, спостерігати і брати участь у роботі над виставами – акторами, асистентами режисера, режисерами, нарешті, – режисерами-постановниками під час постановки і захисту дипломної вистави. Таких унікальних можливостей не має жоден навчальний заклад в Україні.

Реалізований задум Володимира Рожка дає можливість на практиці вирішувати кілька стратегічних завдань: по-перше, готувати режисерів для сучасного музичного конкурентного ринку відповідно до національних потреб; по-друге, створювати умови для запровадження високоякісної музичної освіти на рівні вищої школи в мистецьких навчальних закладах України; по-третє, спрямовувати наукову, навчальну, творчу діяльність на поширення в Україні найкращих здобутків вітчизняного і світового музичного мистецтва; по-четверте, виховувати науково-педагогічні кадри з історії і теорії музичного театру для вищих і середніх спеціальних мистецьких навчальних закладів України, налагоджувати й розширювати творчі й наукові контакти з національними закладами зарубіжжя.

Володимир Рожку особливо притаманне відчуття інноваційності в науково-педагогічній сфері. У цьому переконує його робота спільно з науково-педагогічним колективом над розробкою і впровадженням теоретико-методологічних засад такої актуальної наукової дисципліни, як культурологія. В Академії створено Спеціалізовану вчену раду із захисту кандидатських і докторських дисертацій, для студентської молоді відкрито спеціальність «культурологія». У наукових виданнях публікуються культурологічні дослідження аспірантів, докторантів, професорсько-викладацького складу. За редакцією Володимира Рожка в Академії видано «Культурологічний словник»¹, розрахований на широке коло читачів – студентів, аспірантів, викладачів вищих навчальних закладів, дослідників у сфері гуманітарних знань.

Професор, доктор мистецтвознавства В. Рожок головне завдання цієї наукової і навчальної дисципліни в умовах розбудови демократичного, світоглядно плюралістичного суспільства вбачає в розвитку і поширенні в українському соціумі систематизованих знань про культуру, у формуванні, особливо у студентської молоді, вміння осмислювати реалії культурних процесів, здатність толерантно ставитись до суспіль-

¹ Культурологічний словник / за ред. В. І. Рожка, О. В. Антонюка. – К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2011. – 464 с.

ної й етнонаціональної різноманітності культурних форм, готовність виявляти й розуміти взаємозв'язки і взаємозумовленість різних складових культурної системи.

Реформуючи музичну освіту в Академії, інтегруючи її в європейський освітній простір, Володимир Іванович виходить із того, що вона відома й визнана в Україні і світі. Ідеться про безперервність музичної освіти (спеціальна музична школа – музичне училище – вищий навчальний заклад), у якій вища музична освіта є школою виконавського і науково-дослідного професіоналізму.

Особливої уваги Володимир Рожок надає науково-дослідній діяльності. За його безпосередньої участі в Академії систематично відбуваються міжнародні і всеукраїнські науково-практичні конференції, круглі столи, наукові читання з актуальних питань розвитку європейської і української музикознавчої думки.

Під керівництвом В. Рожка в Академії діють Спеціалізовані вчені ради по захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук за спеціальностями «Музичне мистецтво» і «Теорія та історія культури», працює аспірантура, у якій нині навчається 11 докторантів, 114 здобувачів, 40 аспірантів, 121 асистент-стажист, зокрема й іноземці.

Ректор сформував свою наукову школу: під його науковим керівництвом захищали кандидатські дисертації: Алла Литвиненко – доцент, завідувач кафедри культурології та методики викладання культурологічних дисциплін Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, докторант Академії; Тетяна Ляшенко – доцент кафедри інструментально-виконавської підготовки факультету культури і мистецтв Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя; Віктор Бондарчук – доцент кафедри баяна та акордеона, декан вокального та диригентського факультету НМАУ імені П. І. Чайковського; Ольга Волосатих – учений секретар Спеціалізованої вченої ради по захисту докторських дисертацій, начальник науково-інформаційного відділу Центру музичної україністики, виконувач обов'язків доцента кафедри історії української музики та музичної фольклористики НМАУ імені П. І. Чайковського; Юлія Ткач – заслужена артистка України, художній керівник і головний диригент Академічного хору імені П. І. Майбороди Національної радіокомпанії України, старший викладач кафедри хорового диригування НМАУ імені П. І. Чайковського; Олександр Мошненко – соліст Мюнхенського камерного оркестру (Німеччина) та інші.

З ініціативи В. Рожка під егідою ДАК Міністерства освіти і науки України видається «Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського», «Українське музикознавство», «Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського». У цих виданнях публікуються наукові статті з питань розвитку музичного мистецтва і культури.

Успішне навчання студентської молоді у такому специфічному навчальному закладі, як Академія, потребує сучасної повнофункціональної інструментальної бази. Вирішити цю проблему сповна в умовах недостатнього державного фінансування, зрозуміло, украй складно. Однак багатий досвід менеджера дав змогу Володимирі Івановичу в умовах ринкової економіки, коли немає сталого бюджетного фінансування матеріальної бази, знаходити кошти іншими легітимними шляхами, зокрема вдаючись до контрактної форми навчання тощо. Завдяки цьому навчальний процес цілком забезпечено музичними інструментами. За роки перебування Володимира Івановича на посаді ректора придбано більш як 50 роялів і фортепіано, зокрема 23 – концертні роялі провідних європейських фірм «Bechstein», «Seiler» і гранд-рояль «Steinway». В Академії працюють 30 репетиторів, 5 малих і великих концертних за-

лів, 75 навчальних класів, 5 лабораторій, 6 спеціалізованих кабінетів. Загалом, в Академії достатня кількість музичних інструментів, наочних засобів навчання.

Як людина свого часу, В. Рожок добре розуміє, що якість роботи трудового колективу, інтеграція його творчих досягнень в європейській простір неможливі без інформаційного забезпечення. Під керівництвом ректора в Академії формуються і втілюються в життя новітні музично-інформаційні технології. Зокрема, відкрито навчальну лабораторію музично-інформаційних технологій, яка систематично практикує презентації передових комп'ютерних технологій і проводить майстер-класи роботи з ними. Усе це дає змогу вирішувати актуальні завдання навчального процесу. У лабораторії діють фонотека, відеотека, клас із персональними комп'ютерами.

Важливим напрямом діяльності ректора є творча робота, у яку він вкладає душу і серце, сприяючи проведенню заходів, спрямованих на піднесення авторитету Академії як провідного центру професійного музичного виконавства, показ широкій громадськості в Україні та за її межами найкращих здобутків творчих колективів і окремих виконавців. В. Рожок постійно ініціює проведення в Академії багатьох мистецьких заходів, які вже набули міжнародного визнання. Такою є Міжнародна Пасхальна асамблея «Господи, Господи, силою Твоєю», яка відбувається за підтримки Міністерства культури України й Української Православної Церкви. Володимир Іванович зумів поєднати в цій культурно-мистецькій акції високу православну духовність із різноманітними формами вокально-хорової творчості, неперевершені сакральні твори, у яких звеличуються таїнства Світлого Воскресіння, з талантом окремих колективів і виконавців. Започаткована у квітні 2009 року як всеукраїнська мистецька акція, Асамблея стала визнаним у світі міжнародним заходом, у якому беруть участь хорові колективи України, Росії, Білорусі, Грузії, Вірменії, Німеччини, Італії, Норвегії, Швейцарії та інших країн.

«Важливість цього заходу, – вважає автор проекту В. Рожок, – зумовлена тим, що в епоху глобалізації, з притаманними їй суперечностями, колізіями, динамічними зрушеннями, увага вчених, соціологів, політологів усе більше зосереджується на виявленні різноманітних культурологічних проблем, пов'язаних з духовністю і глибинними сакральними процесами, які хвилюють міжнародну спільноту <...> Не випадково в Україні кінець ХХ, особливо початок ХХІ ст. позначені зверненням українських митців до сакральних жанрів творчості. Зокрема, композитори широко використовують у своїх тематичних розробках утрачені в минулому засоби і форми виразності, здійснюють пошуки новітніх жанрово-стильових ефектів, інтонаційних сфер»¹.

Завдяки зусиллям Володимира Івановича, починаючи з 2005 р., раз на п'ять років відбувається фестиваль «Чайковський-фест», присвячений ювілейним датам життя і творчості видатного російського композитора.

Багатогранне творче життя в Академії і в Україні загалом збагатилося і такою визначною мистецькою акцією, як Всеукраїнський конкурс піаністів на здобуття премії фірми «С. Bechstein». Він зібрав найкращих молодих виконавців України. Під час другого конкурсу, у грудні 2012 р., за головну винагороду змагалися 19 конкурсантів із Києва, Одеси, Харкова, Донецька. До складу журі увійшли найкращі представники фортепіанного мистецтва України. В. Рожок у своєму виступі наголосив на важливості конкурсу не лише для Академії, а й для всієї музичної України, адже цей захід

¹ Рожок В. І. Міжнародна Пасхальна асамблея «Господи, Господи, силою Твоєю» / В. Рожок // Культурологічний словник / за ред. В. І. Рожка, О. В. Антонюка. – К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2011. – С. 290.

сприяє професійному зростанню виконавської майстерності молодих обдарованих студентів, виявленню талановитої молоді, наданню допомоги в її професійному становленні, а також розвитку творчих зв'язків між вищими музичними навчальними закладами України.

Сучасні масштабні зміни у світі потребують зусиль для долання духовно-культурної кризи, для зміни ідейно-ціннісних орієнтацій, вироблення нових критеріїв. Усвідомлюючи сутність і важливість цих складних процесів сучасності, В. І. Рожок багато зусиль докладає до розвитку міжнародних зв'язків НМАУ ім. П. І. Чайковського, зокрема з музичними навчальними закладами Білорусі, Казахстану, Польщі, Франції, Португалії, США, Туреччини. Широко практикується обмін студентами, творчими колективами, нотною і науково-методичною літературою, проводяться майстер-класи, здійснюються спільні творчі проекти. Укладено угоди про науково-педагогічну і творчу співпрацю Академії з такими зарубіжними вищими навчальними закладами, як: музикознавчий факультет Університету Париж – Сорбонна (Франція), Вища Музична школа імені Ф. Мендельсона-Бартольдї (м. Лейпциг, Німеччина), Утрехтська консерваторія (Нідерланди), Музична академія імені Ф. Нововейського (м. Бидгощ, Польща), Чженцзянський педагогічний університет (КНР) та ін. Високий рівень професійної підготовки музикантів зацікавлює багатьох іноземних громадян.

Студенти і творчі колективи Академії широко представляють класичне і сучасне музичне мистецтво в Україні та за її межами, досягаючи високих успіхів у міжнародних та всеукраїнських конкурсах, виборюючи щороку більше 50 дипломів і лауреатських звань.

Оцінюючи яскраву наукову і творчу діяльність В. Рожка, відомий український учений і театральний критик Ю. Станішевський у своїй передмові до книги В. Рожка «Музика і сучасність» писав: «Головна риса автора пропонованої книги – багатогранність. Він – прекрасний музикант, вдумливий дослідник української музично-театральної культури, практик-диригент, ректор і оратор, що вміє захопити своїм полум'яним словом величезні глядацькі зали, обдарований критик, авторитетний педагог і керівник складного культурного процесу сьогодення»¹.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Рожок В. І. Стефан Турчак / Володимир Рожок ; передне сл. Б. Олійника. – К. : Либідь, 2013. – 248 с. : іл.
2. Рожок В. І. Міжнародна Пасхальна асамблея «Господи, Господи, силою Твоєю» / В. Рожок // Культурологічний словник / за ред. В. І. Рожка, О. В. Антонюка. – К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2011. – С. 290.
3. Станішевський Ю. О. Дослідник і митець / Юрій Станішевський // Рожок В. І. Музика і сучасність. – К. : Книга пам'яті України, 2003. – С. 5–16.

Антонюк А. В. Самоотверженный труд в избранной профессии. Охарактеризована многогранная деятельность В. И. Рожка, ректора НМАУ имени П. И. Чайковского, доктора искусствоведения, профессора, народного артиста Украины, члена-корреспондента Национальной академии искусств Украины, его вклад в развитие культурной жизни в Украине (инициатора и организатора Международного конкурса дирижёров имени С. Турчака, Международной Пасхальной ассамблеи «Господи, Господи, силою Твоей»), в совершенствовании

¹ Станішевський Ю. О. Дослідник і митець / Юрій Станішевський // Рожок В. І. Музика і сучасність. – К. : Книга пам'яті України, 2003. – С. 6.

и обогащение художественного образования, развитие международных связей Академии, углубление её связей с музыкальными учебными заведениями зарубежных стран. Особое внимание В. Рожок уделяет научно-исследовательской деятельности. При его непосредственном участии в Академии систематически проходят международные и всеукраинские научно-практические конференции, круглые столы, научные чтения по актуальным вопросам развития европейской и украинской музыковедческой мысли. Важным направлением деятельности ректора является творческая работа, он способствует проведению мероприятий, направленных на подъём авторитета Академии как ведущего центра профессионального музыкального исполнительства, на показ широкой общественности в Украине и за рубежом лучших достижений творческих коллективов и отдельных исполнителей. В. Рожок постоянно инициирует проведение в Академии многих художественных мероприятий, которые уже получили международное признание. Студенты и творческие коллективы Академии широко представляют классическое и современное музыкальное искусство в Украине и за рубежом, достигая высоких успехов в международных и всеукраинских конкурсах, получая ежегодно более 50 дипломов и лауреатских званий.

Ключевые слова: культурно-художественная деятельность В. И. Рожка, художественные акции НМАУ им. П. И. Чайковского, Международный конкурс дирижёров имени С. Турчака, Международная Пасхальная ассамблея.

Antonyuk O. V. Self-giving Work in Chosen Profession. Multivalued activity of V. Rozhok is characterized, for many years he has hold the position of rector of Tchaikovsky National Music Academy. Doctor of Arts, professor, People's Artist of Ukraine, corresponding Member of the National Academy of Arts of Ukraine, he has made a huge contribution both to the development of cultural life in Ukraine being the initiator and organizer of the International Conducting Competition dedicate to S. Turchak, International Assembly of the Easter, "Lord, Lord, thy power", and to the improvement and enrichment of arts education. One of his achievements is the development of Academy's international relations with the musical educational institutions in foreign countries. Particular attention is paid to his research activities. Thanks to his direct participation the international and Ukrainian scientific-practical conferences, round tables, scientific readings on the topical issues of Ukrainian and European musicological thought take regularly part in Academy. An important activity of Rector is his creative work, he promotes activities aimed at raising the prestige of the Academy as a leading center of professional music performance, demonstrating the best achievements of creative collectives and individual performers to the general public in Ukraine and abroad. He is a permanent initiator at the Academy of many artistic events, which have already received international recognition. Students and creative teams of the Academy generally represent classical and modern musical art in Ukraine and abroad, they have succeed in wining the prizes in international and national contests, receiving more than 50 awards and laureate titles annually.

Key words: cultural and artistic activities of V. Rozhok, artistic events of Tchaikovsky National Music Academy, S. Turchak International Conducting Competition, International Assembly of Easter, "Lord, Lord, thy power".